

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 2.Pf.20.426/2023/5.

A felperes:

RFE/RL, Inc. Magyarországi Közvetlen Kereskedelmi Képviselet, felperes címe

A felperes képviselője:

Dr. Bodrogi Bea Judit ügyvéd, ügyvéd címe.

Az alperes:

Építési és Közlekedési Minisztérium, alperes címe.

Az alperes képviselője:

Dr. Fehér Zsolt kamarai jogtanácsos, alperes címe

A per tárgya: közérdekű adat kiadása

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 28.P.21.529/2023/5.

A fellebbezést benyújtó fél: alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 105.000 (százötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Az eljárás illetékmentes.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes 2023. április 25. napján közérdekű adatigényléssel fordult az alpereshez, melyben kérte, hogy a e-mail cím1 és a e-mail cím2 e-mail címekre az alperes küldje meg a V000.02.81. vállalkozási szerződés teljesítési folyamata során 2021. december 15-én Magyar Államvasutak, mint üzemeltető és az R-Kord Kft. mint kivitelező fővállalkozó, konzorciumi tag között létrejött, a GSM-R 2 optikai hálózatának műszaki átadás-átvételéről készült jegyzőkönyvet, mely Püspökladány-Debrecen, Kelenföld-Százhalm-batta-Pusztaszabolcs, Pusztaszabolcs-Dombóvár-Gyékényes, Székesfehérvár-Boba, Székesfehérvár-Pusztaszabolcs-Dunaújváros, Hatvan-Miskolc-Mezőzombor, Budapest-Hatvan, Gyékényes-Murakeresztúr-Nagykanizsa közötti vasúti pályaszakaszokra vonatkozik; és amit a MÁV mint üzemeltető írt alá. Az aláíró személyek: a MÁV részéről személy1 főigazgató, személy2 igazgató; a Nemzeti Infrastruktúra Zrt. részéről személy3 igazgató, személy4 irodavezető; a Key-Telekom Kft. (mint mérnök) részéről személy5 projektvezető, az R-Kord Kft. részéről pedig személy6 ügyvezető.

[2] Az alperes 2023. május 16. napján kelt válaszában közölte a felperessel, hogy az adatigénylésben kért dokumentumok kapcsán iratbetekintést biztosít és a megfelelő időpontról a kozadat@ekm.gov.hu elektronikus levélcímen kért tájékoztatást.

[3] Ezt követően a felperes a betekintésre időpontot ajánlott.

[4] Az alperes 2023. június 5. napján arról tájékoztatta a felperest, hogy a megadott időpont számára nem megfelelő.

[5] A felperes ezt követően alternatív időpontok megküldését kérte legalább 2-3 időpont meghatározásával.

[6] A felperes keresetében kérte, hogy az elsőfokú bíróság kötelezze az alperest, hogy elektronikus úton a e-mail cím1 és a e-mail cím2 e-mail címekre a V000.02.81. vállalkozási szerződés teljesítési folyamata során 2021. december 15-én a Magyar Államvasutak, mint üzemeltető és az R-Kord Kft., mint kivitelező fővállalkozó, konzorciumi tag között létrejött, a GSM-R 2 optikai hálózatának műszaki átadás-átvételéről készült jegyzőkönyv és jegyzőkönyv mellékleteit adja ki.

Perköltségigénye volt azzal, hogy jogi képviselője áfa fizetésére köteles.

[7] Az alperes ellenkérelmében kérte, hogy az elsőfokú bíróság a felperes keresetét utasítsa el és kötelezze költségeinek megfizetésére.

A felperes által kért dokumentumokkal kapcsolatosan előadta, hogy az érintett vállalkozási szerződésen belül az elvégzett feladatok mérföldkövekre vannak osztva és a mérföldköveknek több készrejelentése és átadás-átvételi jegyzőkönyve van, melyek megalapozzák a teljesítésigazolást. Előadta, hogy a szerződés teljesítési folyamata során a 2021. december 15-én a Magyar Államvasutak, mint üzemeltető és az R-Kord Kft. kivitelező fővállalkozó, konzorciumi tag között a GSM-R 2 optikai hálózatának műszaki átadás-átvételén készült jegyzőkönyvek önmagukban nem értelmezhetők és ezekre az aktanyilvánosság nem vonatkozik, mivel ezek munkadokumentumok. Arra hivatkozott, hogy a köztisztviselői munka színvonalának és hatékonyságának garanciális intézménye az, hogy a köztisztviselők döntéshozatala szabadon, informálisan és a nyilvánosság nyomásától mentesen folyjon. A kért jegyzőkönyvek belső folyamat részdokumentumai, melyek további munkafolyamatokat alapoznak meg, ezért azok nem nyilvánosak. A nyilvánosság egy kivitelezés alatt álló feladat részfeladatainak éppen aktuális készültségi szintjéről kapna tájékoztatást, mely folyamatból való kiragadás bizonyosan torz műszaki következtetésekre adhatna okot. Megjegyezte, hogy a felperes csak úgy határozhatta meg a kiadni kért dokumentumokat, ha ezek létezéséről ismeretei voltak.

[8] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül adja ki a felperesnek a e-mail cím1 és a e-mail cím2 e-mail címekre történő megküldéssel a V000.02.81 vállalkozási szerződés teljesítési folyamata során a Magyar Államvasutak, mint üzemeltető és az R-Kord Kft. mint kivitelező fővállalkozó, konzorciumi tag közötti létrejött a GSM-R 2 optikai hálózatának műszaki átadás-átvételéről készült valamennyi 2021. december 15. napján kelt jegyzőkönyvét és mellékleteiket.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 490.000 forint perköltséget.

Megállapította, hogy az eljárás illetékmentes.

Az elsőfokú bíróság határozatában ismertette az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Info tv.) 26. § (1) bekezdését és 27. § (5) bekezdését. Utalt továbbá az 5/2014. (II. 14.) AB határozatban foglaltakra.

Azt állapította meg az alperes védekezésével kapcsolatosan, hogy az alperes nem jelölte meg, hogy milyen eljárásban és pontosan mely döntés megalapozását szolgálják a felperes által követelt adatok. Arra következtetett, hogy ezen okból az adatkiadás megtagadása jogellenes, ezért a keresettel egyezően marasztalta az alperest.

A perköltség viseléséről a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján határozott.

[9] Az alperes fellebbezésében kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét elsődlegesen változtassa meg és a felperes keresetét utasítsa el, másodlagosan pedig helyezze azt hatályon kívül és kötelezze az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára.

Előadta, hogy a felperes pert megelőző adatkiadási kérelméből egyértelműen következtethető, hogy a felperes tisztában volt azzal, a jegyzőkönyvet aláíró szervezetek és személyek feltüntetése alapján, hogy az alperesen kívül más adatkezelő személyek jogait és kötelezettségeit is érinti a kiadni kért dokumentum. Az elsőfokú eljárás során figyelemmel kellett volna lenni arra, hogy a keresetlevélben meghatározott dokumentumnak több adatkezelője van. Megítélése szerint ebből következően a kért dokumentumban szereplő szervezetek perben állása kötelező, mert a per tárgya olyan közös jogi, illetőleg olyan közös kötelezettség, amely csak egységesen dönthető el. Álláspontja szerint a felperesnek mind az adatkiadásra vonatkozó igénye során, mind pedig a kereset megindításakor az általa egész pontosan ismert összes adatkezelőt meg kellett volna keresnie.

Hivatkozott a közbeszerzési eljárás megindítására, illetőleg az annak alapján történt nyertes ajánlattevő kiválasztására, illetőleg az adatkiadással közvetlen összefüggésben lévő szerződés megkötésének tényére. Előadta, hogy a vállalkozási szerződés 9. pontjában került meghatározásra a vállalkozási szerződés 2.1. pontjában meghatározott feladatok átadásának és elvégzésének határideje. Pontosán rögzítésre került, hogy mely dokumentumok elkészítése szükséges ahhoz, hogy a mellékletben meghatározott mérföldkhöz rögzített feladat megvalósultnak legyen tekinthető és alapját képezhesse a teljesítési igazolásnak. Ezzel összefüggésben megjelölte a teljesítési igazolás kiadásának eseteit, illetőleg a megrendelő igazolását a vállalkozó teljesítésével kapcsolatosan. Álláspontja szerint megállapítható, hogy számos folyamat előzi meg egy adott mérföldkő (részfeladat) lezárását, és ezek azoknak a belső folyamatoknak a részdokumentumai, melyek további munkafeladatokat alapoznak meg, mely részfolyamatok önmagukban nem értelmezhetők. Táblázatban szemléltette a szerződés alapján elvégzendő feladatokat, azok fázisait, illetőleg az abban résztvevőket.

Rámutatott, hogy az átadás-átvételi jegyzőkönyv nem minősül a vállalkozási szerződésben meghatározott teljesítési igazolásnak, sem részének. Egy lépés végrehajtása csak a megelőző lépés sikeres végrehajtása után kezdhető el. Megítélése szerint, erre tekintettel a kért adat kiadása korlátozható volt, mivel az a közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörébe tartozó döntés meghozatalára irányuló eljárás során készített, illetve rögzített, a döntés megalapozását szolgáló adat, és mint ilyen keletkezésétől számított tíz évig nem nyilvános. Tekintettel arra, hogy a GSM-R rendszer második ütemének tervezési és kivitelezési munkái még nem valósultak meg, a szerződés teljesítése folyamatban van, ezért a projekt nem zárult le és döntés sem született. Hivatkozott továbbá arra, hogy egy mérföldkő elfogadásának több, a tervezésnek és műszaki készségnek megfelelő dokumentum igazolása szükséges. Amennyiben ebből az egymásra épülő döntési láncolatból az adatigénylő által kért dokumentum kikerül, az torz műszaki következtetésekre adhat okot.

Álláspontja szerint szükséges a felperes részére megítélt perköltség összegének leszállítása, tekintettel arra, hogy a felperes kereseti kérelme előterjesztésekor 350.000 forintban jelölte meg az ügyvédi munkadíját, azonban az elsőfokú bíróság azt 490.000 forintban állapította meg. Álláspontja szerint a költségjegyzéken feltüntetett munkadíj magában foglalta a kereseti kérelem előkészítését és a tárgyaláson való képviselőt ellátását is, tekintettel arra, hogy a felperesi képviselőnek nem lehetett tudomása arról, hogy a tárgyalás mennyi időt fog igénybe

venni. Mivel a jogszabály lehetőséget ad a pertárgyérték figyelembevételével is megállapítani a perköltséget, illetőleg az igényeltnél alacsonyabb összeget is megállapíthat, ezért a perköltség összegének leszállítását és annak 350.000 forintban való megállapítását kérte.

[10] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

Előadta, hogy az alperesi fellebbezésben foglalt kötelező perben állással kapcsolatban kifejtettek téves jogértelmezést jelentenek, tekintettel arra, hogy mint adatigénylő bármely adatkezelőtől kérhette a közérdekű adat kiadását, más adatkezelő perben állása nem kötelező és a perben nem történt önkéntes beavatkozás sem. Rámutatott arra, hogy az alperes nem tagadta meg az adatigénylés teljesítését, hanem betekintési lehetőséget ajánlott fel a számára, amit végül nem biztosított. Az nem az adatigénylő érdekkörében felmerült körülmény, hogy az adatkezelő esetleg úgy ítéli meg, hogy a döntéshozatalba másokat is be kellene vonni a közérdekű adatok megismerésével kapcsolatos döntés érdekében.

Az adatok döntéselőkészítő jellegével kapcsolatban az alperes érvelésének alátámasztására több bizonyítékot csatolt, illetőleg kiegészítette a tényállást, melyre az ellenkérelemváltoztatás tilalma vonatkozik. Az eredeti mellékletként csatolt szerződés elkésett bizonyíték, az nem vehető figyelembe és a fellebbezésben foglalt tényállítások szintén elkésették. A perben az alperest terhelte a bizonyítás, melynek az elsőfokú eljárás során nem tett eleget, ezt pedig a másodfokú eljárásban már nem pótolhatja.

Hivatkozott arra, hogy az Alkotmánybíróság és a bírósági joggyakorlat szigorú feltételeket támaszt a közérdekű adat megismeréséhez fűződő jog döntéselőkészítő adatokon alapuló korlátozásához. A folyamatban lévő döntéshozatali eljárás esetén az adatkezelőnek igazolnia kell egyrészt, hogy a döntéshozatali eljárás folyamatban van, másrészt, hogy a nyilvánosság veszélyeztetné a döntéshozatalt, továbbá ezt minden egyes adat, illetőleg adatcsoport vonatkozásában meg kellene tennie. Hivatkozott a 21/2013. (VII. 19.) AB és az 5/2014. (II. 14.) AB határozatokban foglaltakra. Álláspontja szerint egy vállalkozási szerződés keretében az átadás-átvétel egy önálló döntés, döntés akkor születik meg, amikor az illetékes személyek aláírásukkal ellátják az arról szóló jegyzőkönyvet. Ettől elkülönült döntés a teljesítési igazolás. Ebből arra következtetett, hogy nincs folyamatban lévő döntéshozatali eljárás, ezért az alperes által hivatkozottak nem vehetők figyelembe. Rámutatott arra is, hogy az alperes nem bizonyította, hogy az általa hivatkozott teljesítési igazolás kiállítása még nem történt meg.

Az alperes által hivatkozott „torz műszaki következtetések” veszélyével összefüggésben előadta, hogy mint adatigénylő nem volt köteles indokolni az adatigénylését és nem műszaki értékelést szeretne, hanem a közpénzen megvalósuló állami beruházás nyomon követését kívánja elérni.

Utalt továbbá arra, ha vannak is olyan adatok a dokumentumban, melyekkel kapcsolatosan az alperes eredménnyel igazolhatja a közzététel megtagadását, az nem igazolhatja a teljes dokumentum nyilvánosság-korlátozását. Megítélése szerint feltételezhető, hogy még megalapozott alperesi hivatkozás esetében sem lehetséges igazolni minden adat tekintetében az alperes által hivatkozott „torz műszaki következtetést”.

A perköltséggel kapcsolatban előadta, hogy a korábban csatolt mellékletben megjelölte, hogy a felszámított tíz óra milyen tevékenységet foglalt magában, az első tárgyaláson pedig nyilatkozott arról is, hogy a perfelvételi tárgyalásra való felkészülés két órát, a tárgyalás további két óra munkaórát vett igénybe. Megbízási szerződés alapján óradíjban látja el a jogi

tanácsadást és a jogi képviselőt és tételesen megjelölte, hogy milyen feladatokat végzett az ügy érdekében, ezek pedig álláspontja szerint nem eltűntek.

[11] A fellebbezés nem alapos.

[12] A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 383. § (1) bekezdése alapján, tekintettel arra, hogy az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezésére nem volt szükség, az ügy érdemében döntött, tárgyaláson kívül [Pp. 371. § (1) bekezdés], tekintettel arra, hogy a felek tárgyalás tartását nem kérték.

[13] A másodfokú bíróság egyetértett a felperesi ellenkérelemben foglaltakkal, miszerint az alperes a Pp. 373. § (3) bekezdésében foglaltak ellenére változtatta meg az ellenkérelmét, illetve bocsátott rendelkezésre bizonyítékot.

Az eljárásban nem merült fel adat arra nézve, hogy az alperesi nyilatkozatok, illetve bizonyíték az alperes önhibáján kívül az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztését követően jutott a tudomására, illetve keletkezett.

[14] Az alperes az elsőfokú eljárás során előterjesztett ellenkérelmében nem hivatkozott a közös adatkezelők, Pp. 36. §-a szerinti perbe állításának szükségességére, mindazonáltal az alperes tévesen hivatkozott ilyen felperesi kötelezettségre. A felperesi fellebbezési ellenkérelemben e tekintetben foglaltakkal a másodfokú bíróság teljes egészében egyetértett. Közérdekű adatok megismerése iránti perben a felperesnek nincs kötelezettsége arra, hogy az érintett adat valamennyi kezelőjét perbe állítsa, elegendő az Info tv. 26. § (1) bekezdése szerinti olyan közfeladatot ellátó szerv kiválasztása, mely az adatot ténylegesen kezeli.

[15] Az alperesnek az adatok döntéshozatali jellegével kapcsolatos fellebbezésbeli előadása is jelentősen túlmutatott az elsőfokú eljárás során előterjesztett ellenkérelemben foglaltakon. A fellebbezés B) pontjában részletesen előadottak az ellenkérelem megváltoztatását, illetőleg új bizonyíték csatolását, illetőleg arra való hivatkozást jelentettek. Ezeket pedig a másodfokú bíróság a fellebbezés részeként nem vehette figyelembe.

Az alperes az elsőfokú eljárás során az érvelésében az Info tv. 27. § (5) bekezdésére, illetőleg a 34/1994. (VI. 24.) AB határozatban foglaltakra hivatkozott. Azt az elsőfokú bíróság is helyesen állapította meg, hogy az alperesi védekezésből nem lehetett arra következtetni, hogy pontosan mely döntés megalapozását szolgálják az alperesi álláspont szerint a felperes által kiadni kért dokumentumok.

[16] Az alperes által hivatkozott Info tv. 27. § (5) bekezdése alapvetően a közfeladatot ellátó szerv szempontjából határozza meg a döntés megalapozását szolgáló adat nyilvánosságát, illetve bizalmas jellegét.

Az nyilvánvaló volt, hogy a felperes által kért adatok egy vállalkozási szerződés teljesítésével kapcsolatos dokumentumok. Az alperes sem az ellenkérelmében, sem a fellebbezésben nem hivatkozott arra, hogy az érintett vállalkozási szerződésnek bármilyen módon érintettje lenne. Ebből következően tehát az alperes, mint közfeladatot ellátó szerv döntés meghozatalára irányuló eljárása nem jöhetett figyelembe az Info tv. 27. § (5) bekezdésében foglaltak vizsgálatával összefüggésben.

[17] Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy az alperes fellebbezésének végén úgy nyilatkozott, hogy csatolja az adatigényléssel érintett dokumentumot, azonban az ténylegesen nem a megismerni kívánt átadás-átvételi jegyzőkönyv volt, hanem a NIF Zrt., valamint az R-Kord Kft. és az I-Cell Zrt. között létrejött vállalkozási szerződés.

[18] Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az alperes a keresetben hivatkozott V000.02.81 szerződésszámmal szemben a V.000.02 szerződésszámot jelölte meg, továbbá a keresetben a Magyar Államvasutak, mint üzemeltető, a fellebbezésben pedig a NIF Zrt., mint megrendelő szerepelt. Mindazonáltal az alperes a felperes adatkérésekor, az ellenkérelme előterjesztésekor és a tárgyalási nyilatkozatai megtételekor is azonosítani tudta a megismerni kívánt dokumentumokat (5. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv, 3. oldal).

[19] A megkötött szerződés tényéből és annak folyamatos teljesítéséből következően, az Info tv. 27. § (5) bekezdése szerinti közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörébe tartozó döntés meghozatalára irányuló eljárás során keletkezett döntés megalapozását szolgáló adat nem volt azonosítható.

[20] Egy már megkötött szerződés alapján, a szerződéses folyamatban szükségképpen elvégzendő munkafázis befejezése és annak átadása dokumentálására nem lehet alkalmazni szükségképpen az Info tv. 27. § (5) bekezdésében foglalt nyilvánosságkorlátozás esetét. Ha a szerződő fél amúgy egyéb tevékenységét tekintve közfeladatot ellátó szervnek is minősül, egy szerződésből fakadó szerződéses kötelezettségek és jogosultságok rendszerében rá háruló kötelezettség, vagy őt megillető jogosultság nem értelmezhető az Info tv. 27. § (5) bekezdése szerinti döntés meghozatalának. A jogszabály szerint a közfeladati helyzeten van a hangsúly, az alperes által hivatkozottak azonban kizárólag egy szerződésben részes fél jogainak gyakorlását jelentették. Felmerülhet egy adott szerződéssel kapcsolatosan, a szerződésen túlmutató, a közfeladatot ellátó szervet terhelő döntési szituáció, azonban ilyenre az alperes ellenkérelmében nem hivatkozott.

[21] Mindezek alapján olyan döntési folyamatot nem lehet felvázolni és megállapítani, mint amellyel kapcsolatban az alapjogi teszt {pl.: 3069/2019. (IV. 10.) AB határozat [43]-[46]} elvégezhető lett volna.

[22] A kifejtettek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemben helyes döntésével egyetértett, ezért azt a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybehagyta.

[23] A másodfokú bíróság nem látott okot az elsőfokú bíróság által a felperes javára megítélt perköltség összegének leszállítására. A felperes a költségjegyzék nyomtatványon 350.000 forint ügyvédi munkadíjat számított fel [Pp. 81. § (1), (2) bekezdései] és a felmerülés körülményeit is feltüntette. A felperes csatolta a megbízási szerződését, melynek III.1. pontjában 35.000 forintos óradíjjal, nyolc óra munkavégzést állapított meg, illetve az 5. számú tárgyalási jegyzőkönyvben nyilatkozott, hogy további két óra munkát kér figyelembe venni és arról is nyilatkozott, hogy áfa fizetésére köteles. Ez utóbbi elszámolására a megbízási szerződés szintén lehetőséget biztosított. Ilyen körülmények között az elsőfokú bíróság által meghatározott perköltség megfelelt a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdésének a) pontja és 4/A. § (1) bekezdése szerinti számításnak. A rendelet 2. § (2) bekezdése biztosít lehetőséget az igényelt munkadíj mérséklésére, melynek alkalmazására az alperes által hivatkozott okból – figyelemmel a fentebb kifejtettekre – a másodfokú bíróság nem látott alapot.

[24] A Fővárosi Ítéltábla a felperes által igényelt másodfokú perköltséget eltúlzottnak ítélte, tekintettel arra, hogy az ügy ismerete folytán, a fellebbezésben foglaltakkal kapcsolatos ellenkérelem megszerkesztéséhez, a hat munkaórához képest három munkaóra volt elfogadható. Erre tekintettel a másodfokú bíróság a perköltséget a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdésének a) pontja, (2) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

[25] Az eljárás illetékmentes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 57. § (1) bekezdésének o) pontja alapján.

Budapest, 2023. október 10.

Dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke – előadó bíró

Dr. Hercsik Zita s.k.
bíró

Dr. Fintha-Nagy Péter László s.k.
bíró